

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEČ« stane za celo leto samo 4 K. za pol leta 2 K, za četrť leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravništvu.

Novodobni apostoli.

V raznih časopisih čitamo danzadnevom, kako se hodi sedanja duhovščina med preprostim narodom za prevlado in dosego svojih sebičnih namenov. Neverjetno je — če bi številni dogodki ne pričali — kako mrcvarijo ti »najnovejši osrečevalci našega dobrega ljudstva«, posluhtajoč se pri tem nesnažnem poslu najpodlejših sredstev, našega že itak izsesanega kmeta. Ne zadošča jim, da hujskajo soseda zoper soseda, ščujejo posebno za časa volitev tudi ženske in celo otroke, ampak izrabljajo celo posvečene prostore leč in spovednic, označujoči prokletstvo mesto besede božje — vsem, ki slepo in brezpogojno ne trobijo v njihov rog.

V svoji brezmejni ljubezni do bližnjega so ustanovili nebroj »prepotrebnih konzumov«, kjer usiljujejo in prodajajo, kakor za časa odrešenikovega življenja v judovskem tempeljnu svoje ničvredno blago.

Gotovo bi danes uporabljali tudi samo cerkev v omenjene svrhe, če bi jim to le dovoljevala kaka oblast in smelo lahko trdimo: če bi danes stopil božji sin med nje, pognal bi jih s pasjim bičem iz kramarskih torišč, le v tem bi bila razlika, da danes ne kakor takrat iz svetišča, temveč — nazaj v cerkev.

Med dobrodelne naprave nam je biležiti nadalje takozvane »domače šparkase« na deželi, kjer se navadno mlajša duhovščina oblastno suče brez vsake za to stroko potrebne naobrazbe. Načelnikom kot odhornikom teh zavodov voljeni so izključno člani, ki niso vešči ne pisave niti hranja, kaj še, da bi imeli količkaj trgovskega znanja ali kupčijskega upogleda, tega vsega se sploh ne zahteva, kajti prvo in zadnjo besedo imajo »gospod«, iz nevednih kimovcev obstoječe načelstvo nima nič odločevali, pač pa, če pride kdaj do poloma — plačevati. Stare ženice marljivo shranjujejo težko pristradane žulje, kateri denar se pa potem lahkomišljeno razpečava in posoja pristašem na nezadostne varščine ali pa strankam, katere rabijo v svoje klerikalne namene, in tukaj tudi na dvomljiva in sumljiva poročta.

Kaj vse se je obelodanilo že o »Marijinih družbah« in raznih bratovščinah, o javnih in skrivnih katoliških shodih, kjer se naravnost tepta morala, mladina sistematično pohujšuje in prazni katoliške žepe v večjo slavo božjo — pravzaprav bisago.

Naš namen ni izpodbijati početje teh »izbornih strokovnjakov na gospodarskem polju«, kajti neovrgljivo naraven zakon je, da vsaka iz človeškega uma izide naprava, bodi navidezno še tako izborna, ki pa ni zasnovana na zdravi in trdni podlagi, nima obstanka do bodočnosti in nasprotno rodi temeljem obilnih slučajev le zle posledice.

V tihotapskih konzumih obhaja že neozdravljiva bolezen svoje orgije, tirajoča marsikako nedolžno žrtev na rob gospodarskega propada.

Klerikalne posojilnice (šparkase), ki so dale svoje uradne pečate za falzifikacijo svojih bilanc in računskih zaključkov že davno patentovati, obiskujejo redno sodnijski organi ter jim donasajo, četudi nepovabljeni, »zadnji pozdrav« v podobi — konkurza.

Zato nam pa silijo trpke besede v pero, katere veljajo našemu ljudstvu: Kdaj, ljubi slovenski kmet, se boš postavil v bran pohotnosti rimskega klerikalizma, ali ne izprevidiš, da te hoče gospodarsko in politično zaslužniti? Stvarnik je dal človeku dvoje zdravih oči, pamet in prosto voljo, ne pusti torej, da bi drugi gospodarili s tem, kar je tvoja last, ali še ne čutiš krvavečih ran na svojem izmučenem telesu, ki ti jih zadajajo te najnovejše črne pijavke?

Vi pa, novodobni apostoli, roko na srce in izprašajte tudi enkrat svojo kosmato vest, Vam je li nebeški učenik zapustil take izglede, da ste ga tako kruto zatajili? Primerjajte njega izredne kreposti, njegovo brezmadežno življenje, polno svetega ognja za blagor človeštva! Z ozirom na Vaš vzvišeni poklic je pač že skrajni čas, da izvlecete svoje onečaste prste iz ostudnega blata, v katerem tičite, sicer ostanete po pravici, kakor Vas je imenoval sam sveti oče, sedanji papež Pij X., »smrad iz pekla«. Le potem Vas bodo cenili Vaši **uzorno živeči** stanovski sobratje, znalo Vas bodo ceniti zopet ljudstvo in tudi — **nebesa**.

Kreditno društvo v Kranju.

Društvo pričelo je poslovati z dnem 2. januarjem 1903 ter doseglo v svojem prvem poslovnem letu naslednji uspeh:

Denarni promet: Vseh denarnih prejemkov je bilo K 368.950·24, vseh izdatkov pa K 364.122·01, torej denarnega prometa K 733.072·25.

Deleži: K društvu pristopilo je 24 glavnih deležnikov s 100 deleži à K 200 K 20.000— in 146 deležnikov z opravnimi deleži à K 5— K 730— tako, da šteje društvo koncem leta 170 deležnikov z vplačano glavnico K 20.730—.

Hranilne vloge: Hranilnih vlog vložilo se je K 270.178·86, dvignilo pa K 111.721·19, ostane vložne glavnice K 158.457·67. K tej svoti pristajemo kapitalizovane obresti za leto 1903 K 2.827·95 ter imamo koncem leta 1903 hranilnih vlog K 161.285·62.

Posojila: Posojil izplačalo se je K 200.214·57, vrnilo pa K 27.591·56 ter iznaša stanje koncem leta 1903 K 172.623·01 danih 144 zadrušnikom. Od teh posojil pripada na hipotekarni kredit K 99·505— in na osebni kredit K 73.118·01, skupaj K 172.623·01.

Naložen denar: V raznih denarnih zavodih se je naložilo K 43.745·22, dvignilo pa K 40.000—, ostane naloženega denarja koncem leta 1903 K 3.745·22, k temu pristajemo tudi narastle in kapitalizovane obresti K 4·68 ter iznaša stanje K 3.749·90.

Čisti dobiček: Čisti dobiček za leto 1903 iznaša K 597·91, kateri se je razdelil vsled sklepa občnega zbora sledeče: Glavnim deležnikom pripade $2\frac{1}{2}\%$ dividenda ki iznaša K 500— in ostanek čistega dobička v znesku K 97·91 priklopi se splošnemu rezervnemu zakladu. Vstopnina v leto 1903 iznaša K 792—, ki se glasom § 32 društvenih pravil priklopi splošnemu rezervnemu zakladu, kateri naraste z dnem 23. januarja 1904 na K 889·91.

V Kranju, 9. julija.

K položaju. V političnih krogih se govori, da se deželni zbori skličejo v drugi polovici meseca septembra; le češki deželni zbor se ne skliče, pa tudi ne razpusti, kakor se ne razpusti državni zbor. Vlada bo do prihodnje spomladi mirno čakala, kaj pride.

PODLISTEK.

Škofja Loka.

Po raznih virih sestavil Fr. K.

Ob vznožju pogorja, ki se razprostira med selško in poljansko dolino, leži prijazno mestece Loka. Malo je namreč krajev v naši lepi domovini, ki bi imeli tako odlično lego in divno okolico, kakor ravno Škofja Loka. Tujcem se je omilil naš kraj tako, da hodijo vsako leto v poletnem času občudovat njega krasoto.

Stopiva, dragi čitatelj, na grad, kateri stoji kakor mogočna krona nad mestom na prijaznem, polagoma se vzdigujočem holmu! Krasna, občudovanja vredna slika se razgrne pred teboj. Pred nama leži »pisana Loka« s ponosnim zvonikom župne cerkve. Na bližnjem hribcu se dviga izmed gostega smerečja prijazna cerkvica sv. Križa. Na levi se vzdigujeta častitljivi cerkvi staroloka in crngrobska. Sredi rodovitnega polja se razprostira krasno novo mestno pokopališče. Na obeh straneh gričevega podnožja se pa vije izmed gozdnatih gorā bistra Sora. Pod mestom, v takozvanem »Sovodnji« sprejme Sora Poljansico ter hiti dalje, obrobljena z gostim grmičevjem med zelenimi travniki, do Medvod, kjer se združi z mogočno Savo. Naokoli imamo prelep razgled po širnem polju tja do sinjih gor, ki segajo čez koroško in stajersko mejo.

Mesto je dobilo svoje ime po kraju; loka namreč znači ravnico ob kaki reki ali potoku. Ker so si prebi-

Italijansko vseučilišče. Italijanski vseučiliščniki v Inomostu so priredili dne 1. t. m. shod, na katerem so sklenili v navzočnosti svojih profesorjev toliko časa ostati v Inomostu, da se osnuje samostojno italijansko vseučilišče. — Ustavili se bodo vsakemu nasilstvu in odklanjajo vsako odgovornost, katero naj nosi vlada. Pozvali so vse laške deželne in državne poslance, da naj podpirajo zahteve za italijansko vseučilišče, in naj bodo toliko časa napram vladi v opoziciji, dokler ne dope Italijani svojega vseučilišča.

Iz Macedonije. Vesti o naraščajoči lakoti v okraju Ohrida niso resnične ali pa so vsaj zelo pretirane. Res je pa, da vlada v nekaterih pokrajinah okraja monaširskega pomanjkanje, vsled česar napravita civilna agenta v dotične kraje še te dni inšpekcijsko potovanje ter odredita vse potrebno, da se odpomore bedi. — Odkar je prišla iz Srbije četa na turška tla ter bila uničena pri Kumarovu, obrača Turčija na mejo vso pozornost. V okraju Pristina je zgradila štiri mejne stražnice ter napravlja tudi nove komunikacije do tja.

Davek na železniške vozne listke je v lanskem t. j. prvem letu svojega obstanka, dal skoro 16 milijonov kron. Na posamezne železnice se ta davek tako-le razdeli: Avstrijske državne železnice so prejele 7·7 milijonov kron, južna železnica 2·83 milij., cesar Ferdinandova severna železnica 2 milij., avstro-ogrske državne železnice 1·57 milij. in severno zapadna železnica 1·04 milijone kron.

Zatiranje Poljakov na Pruskem. Dne 2. t. m. je imela pruska gosposka zbornica sejo, v kateri se je razpravljalo zakonski načrt proti Poljakom, kateri načrt je že odobrila poslanska zbornica. Grof Koscieski je povdarjal, da je načrt v protislovju z ustavo. Prihodnji rodovi bodo vedeli hvaliti one, ki so proti temu krivičnemu zakonu. Pruski minister je rekel, da je zakon naperjen proti neojalnim Poljakom. Gosposka zbornica je odobrila novi zakon. — Kakor dosedanji pruski načrti niso zatrli Poljakov, tako jih tudi sedanji ne bo.

Razne politične vesti. Rumunija se oborožuje. Vojna uprava je začela izvrševati zelo važno vsestransko organizacijo topništva, tako da je rumunska armada pripravljena na vsako eventualnost na Balkanu. — Francoski poslanik se je res odpoklical iz Vatikana ter se ne

valci postavili selišča na loki, zvali so kraj »Loka«. Pri-devek »Škofja Loka« pa ima od brižinskih škofov z Bavar-skega, ki so bili od leta 973—1803 lastniki mesta in okolice.

Leta 973 je cesar Oton II. podaril loški kraj in okoli-co brižinskemu škofu in mejnemu grofu koroškemu Abrahamu. Leta 1803 dne 4. aprila, potem ko je umrl brižinski škof J. Konrad baron pl. Schroffenberg, je prišlo škofovsko posestvo kot državno imetje pod avstrijsko ce-sarsko hišo. Grad je prišel v roke zasebnikom; ne dolgo tega pa so ga kupile loške uršulinke od g. Baumgartnerja. Srednji stolp se je odpravil leta 1892 in žnjim je izgi-nila ena najstarejših stavb na Kranjskem.

Omenjeni brižinski škof Abraham je za slovensko slovstvo jako znamenit mož. Obiskoval je po Kranjskem in Koroškem svoje podložne duhovnike ter učil ljudstvo v materinem jeziku. Potrebne molitve je zapisoval v posebno knjižico in tako nam je zapustil najstarejše spo-menike slovenskega jezika. Ko so bili l. 1803 na Bavar-skem odpravili samostane in odnesli njih dragocenosti v Monakovo, začeli so preiskavati tudi književne zaklade. Med knjigami brižinske knjižnice so se našli tudi trije slovenski spomeniki v molitveniku škofa Abrahama. Vse-bina prvemu in tretjemu je očitna izpoved, drugemu pa kratko opominjevanje za pripravljanje k izpovedi. Ti spomeniki nam izpričujejo, da je bil slovenski jezik že v onih časih naobražen.

Dalje prik.

vrne več v Rim. V sled tega je komisija črtala iz proračuna znesek za poslanstvo pri Vatikanu.

Dopisi.

Iz Poljan. Zadnjo nedeljo je imel občinski odbor sejo, ki je bila zelo zanimiva. Odbornik, svetovalec in prejšnji župan Grošelj hotel je imeti od občinskega odbora nekako zadoščenje, katerega mu pa občinski odbor ni dolžan dati. Stvar je taka: Ko je Grošelj oddal županstvo, bilo je v računih difference okrog 80 kron. Napaka se je našla in občinski tajnik Stanonik je pri opozorenju in tudi pozneje proti nekaterim ljudem rabil neokretne besede: «Je hotel goljufat.» Za te besede in nekatere druge je Grošelj tožil slednjega in ta je bil tudi kaznovan ter je že prestal kazen. Bile so to le neumestne besede, katere so sploh pri kmečkih ljudeh za vsako napako v navadi, ne da bi se mislilo tako hudo. Tudi občinski odbor je spoznal to za napako. Pri zadnji seji pa pride Grošelj z na eni poli napisanim govorom ter hoče v visokodonečih besedah dokazati, kaka krivica se mu godi. Zahteva, da se stvar vzame v zapisnik z motivacijo, da občinski odbor obžaluje to grdo obrekovanje ter mu da popolno zadoščenje. Upal je, da bo morda res ujel večino odbora in potem hajdi v «Slovenca» in «Domoljuba» z navadno binavščino: Taki so ti liberalci in tako nesramno čast krajejo našim možem. Upal je, a dosegel ni. Odbor je bil mnenja, da mu ni delal nobene krivice in mu zato tudi ni treba dati nobenega zadoščenja. On je papir spravil, vtaknil v žep, se še enkrat znosil ko kuhan rak nad tajnikom, vzel klobuk ter odšel z dolgim nosom.

Iz kranjske okolice. [Konec.] Kaj se bode vendar zgodilo, če bo vse motno in mrzlo v današnjem svetlozračem obsolnčju? Bo li ta mrtvaški mir vladal na vse veke in ali bodo ta mrtva, ozmrznjena telesa planetov brezkoristno krožila celo dolgo večnost okoli temnega omrzlega solca? Ne! Kadar nas dohiti smrt in se naš na veke živeči duh loči od telesa, izpreobrazbena premembna moč narave ne pusti naše mrtvo telo neizpremenjeno ležati na veke, temveč tistega razkroji v atome ali tvarino, iz katere je postalo. To pa vsled tega, ker bi bilo brezkoristno in naravnost pogubljivo za vse organsko življenje, če bi se mrtva telesa ne razkrojila. Vzemimo slučaj, da bi bila vsa izmrla telesa ljudje in živali, kar jih je zemlja že nosila in porodila od začetka, po smrti neizpremenjena okamenela, tedaj bi že danes ne bilo na zemlji nikakega življenja, temveč vsa njena površina bi bila pokrita s temi izmrlimi okamenelimi telesi. Neumorno delujoča izpremembna moč narave pa razkroji mrtva telesa v prvotna dela (atome), iz katerih so nastala, da morejo z novega delati na pomlajenju organizma. Tudi tu gori na nebesnem univerzum je od rojstva do groba vedno pehanje med brezštevilnimi zvezdami, med katerimi se nahaja milijone solncev in planetov, ki hite z neznansko hitrostjo po neizmernem nebesnem prostoru vedno naprej proti svojemu koncu. Nobeni teh zvezd ni zaotavljen večni neizpremenjen obstoj. Kakor mi, tako izmirajo tudi nebesna telesa (zvezde), le njih čas življenja je merjen z drugo mero, kakor naš. Kakor hitro kaka teh zvezd dohiti do groba ali do svojega konca, se njeno telo razkroji v prvotne atome in polaga temelj prihodnjemu pomlajenju. Konec naše zemlje smemo pričakovati tisti čas, ko bo luna z neznanskim udarcem padla na našo zemljo. Po tem grozovitem udarcem luninega telesa ob zemeljsko telo izpremenila se bo vsa mrtva tvarina kamenja in rudnin na njenih plasteh, v istem hipu v tako vročino, da bo to združeno telo lune in zemlje iz svoje lastne gorkote z novega žarelo v plinasti obliki na nebesnem oboku ter s svojo svetlo žarečnostjo naznanjalo planetnim prebivalcem drugih obsolnčij grozno vest, da je moral biti to konec sveta dveh nebesnih teles. Ta novi vzplamteti ogenj bo naznanjal vsem prebivalcem zadnji smrtni zdih dveh umrlih nebesnih teles. V mrzli daljavi se niso bo prikazala nova svitlo-žareča zvezda, katere prej niso videli in katera jim bo zopet kmalo izginila, ker bo v

kratkem izgubila svojo žarečnost, in omrznila. Kakor bo luna na zemljo, tako bo tudi zemlja padla na solnce, ki jo je porodilo, in ostale planete in en planet za drugim v dolgih presledkih bo solnce s svojo privlačno močjo potegnilo na svoje omrzlo telo, da bo konečno združena vsa tvarina našega nekdanjega obsolnčja v svojem središču ter čakala povelja zapovedujoče naravne moči k zopetnemu novemu pomlajenemu kroženju. Kakor trdijo zvezdoznanci, se luna v resnici neprenehoma približuje naši zemlji, pa zaradi prevelike oddaljenosti je to za naše prosto oko in za nas kratkoživeča bitja danes še nevidno. Pride pa gotovo enkrat čas, ko se bo luna z naše zemlje videla stokrat večja, kakor danes in ravno bo znamenje poznejšim rodovom, da bo gotovo enkrat konec sveta. Ljudje, ki bodo tisti čas še na zemlji, bodo koprnili od strahu, bo bodo videli velikansko lunino telo krožiti v bližini naše zemlje, ter v obupnosti pričakovali odločilnega trenutka, ko bo pokončano tu na zemlji vsako živo bitje. To pa v tako kratkem času še ne smemo z gotovostjo pričakovati; če bo do tistega časa trajalo nekaj milijonov let, nas ta dogodljaj naravne postave ne sme vznemerkovati, ker se bomo že dolgo prej vlegli k počitku. In če se enkrat snidemo pomlajeni na novoporojenem svetu, čeprav čez milijone let, bo ta dolga ped časa za naš duh tolika, kakor ena dobro prespana noč. Torej na svidenje na novoporojenem svetu!

Iz Stare Loke. (Raznoterosti.) Pri nas je toča napravila minuli ponedeljek popoldne precej škode, ki se pozna zlasti na bučah, pesi, salati, pa tudi na drugem. Poleg neke bajte je treščilo v nek velik hrast. Ljudje v tisti hiši so bili zelo prestrašeni, ker so mislili, da je treščilo v hišo. — Starološke novice v «Slovincu» so za nekaj časa potihnile. So menda nekaj popravljali v kovačnici pri Kalanovski Meti, kjer jih kujejo. Kapelan Florijančič stoji podnevi zmirom pri Kalanovi Meti, ko se napravi noč, pa se poda k Blažeski teti, tako da potem laži vse skupaj zbero in jih pošljejo v «Slovenca» ter «Domoljuba». Seveda Meta je posestnica in sestra profesorja in kanonika Andreja Karlina v Ljubljani in smledniški fajnsošjer je tudi njen brat. Zaraditega misli kapelan: Ustreči se jim mora; kanonik mi bo že preskrbel dobro službo. Metin mož je Primčev brat; vsled tega je taka jeza, ker je Primc propadel pri županski volitvi. Tudi vse laži čez Martina Logonderja so se skovale pri Meti. Blažeska je pri sodnijski obravnavi rekla, da so tisto govorili na Kalanovš in si tam tako izmislili. Blažeska in kapelan sta pa potem te laži raznašala okrog, vsled tega treba šteti 200 svetlih kron. — V «Slovincu» se jih je več opravičevalo, češ, da niso dopisovali «Slovincu», zato bodi tukaj povedano, da mi ne dolžimo dotičnikov, ker kovačnica je pri nas v Stari Loki. Minulo nedeljo so se zopet znosili nad Fortunovim Petrom, češ, da zida. Naj zida, kar hoče, saj je tudi Blažeska delala salon, v katerem so imele svetinjarice in svetinjarji bale in ko je bilo pa le preveč, se je pa moglo nehat. Več deklet je namreč reklo, da bi ne bile prišle «tako», ko bi ne bile na balu.

Iz Kamnika. Prvo slovensko pevsko društvo «Lira» v Kamniku priredi v nedeljo 10. julija 1904 društven izlet z zastavo v Domžale. Izleta udeležijo se tudi: Ženska in moška podružnica sv. Cirila in Metoda, Narodna čitalnica z zastavo, gasilno društvo in veteransko društvo v Kamniku. Ob 4. uri popoldne koncert na vrtu gosp. Fr. Kuharja v Domžalah. Vspored: 1.) H. Volarič: «Novinci», moški zbor; 2.) Dr. G. Ipavec: «Savska», moški zbor s četerospevom; 3.) Slavnostni govor gosp. dr. Tominška iz Ljubljane; 4.) Anton Foerster: «Pjevajmo», moški zbor; 5.) H. Volarič: «V zvečer», moški zbor z bariton-samospevom; 6.) F. S. Vilhar: «Na vrelu Bosne», moški zbor z bas-samospevom; 7.) P. H. Sattner: «Za dom», moški zbor; 8.) Iv. pl. Zajc: «Crnogorac crnogorki», moški zbor. Med posameznimi točkami svira domžalska godba. Vstopnina 20 kr. za osebo, otroci v spremstvu staršev so vstopnine prosti. Odhod iz Kamnika ob 2. popoldne na vozovi. Čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda, darovi se bodo hvaležno sprejemali. Odbor.

Is Šostanja. Ker so tukajšnji «nemski» trgovci in obrtniki, uradniki i. t. d. napovedali Slovencem bojkot, in ker se posebno dva nemška trgovca, katera tržita z železnino, rogata našim zavednim kovačem in ključarjem ter kmetom, zakaj se pri njih kupujejo železo, je potrebno, da dobimo v Šostanj izurjenega in odločno narodnega trgovca z železnino i. t. d. Ker je kraj popolnoma naroden in ker je ljudstvo probujeno, sme biti vsak prepričan, da bo imel dobre dohodke in ugodno stališče. — Vabimo torej gospode trgovce in trgovske pomočnike, kateri se hočejo na deželi naseliti, da se čim prej oglasi pri nas in si ogledajo prostore ter pouče o krajevnih razmerah. Daljna poročila in navodila da iz prijaznosti uredništvo.

Meščani, volilci!

Prihodnji torek in prihodnjo sredo se bodo vršile volitve v občinski odbor mesta Kranja. Podpisani odbor, kateremu ste že tolikokrat izkazali svoje popolno zaupanje, Vas tedaj pozivlja, da dne 12. in 13. t. m. v kar največjem številu pridete na volišče in glasujete soglasno za kandidate, katere Vam bodo priporočali naši zaupniki. Čeprav se razširja vest, da se nasprotniki ne bodo podali v volilni boj, naj bo vendar vsak pripravljen in naj vsak izpolni svojo dolžnost, da se onemogoči vsako presenečenje. Čim večja udeležba, tem častnejše za stranko in iz udeležbe pri volitvah se bo sklepalo na zavednost volilcev.

Meščanski volilni odbor.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Vabilo na naročbo. Cenjene naročnike, ki še niso poravnali nadaljne naročnine, še enkrat uljudno prosimo, naj nam taisto čimprej izvolijo vpslati, da bodo mogli prejemati redno vse številke.

Oseba vest. Asistentom državne železnice je imenovan g. Ivan Varl v Podnartu.

Zastoj vsaka molitev. Papež Pij X. je ukazal svojim vernikom moliti za «nove mašnike», da bi bili pravi dušni pastirji. Ta ukaz se ima vernikom naznaniti z lece. In res je nek župnik na Kranjskem prijavil ta papežev ukaz z jako primerno opazko. Rekel je: Molimo, da bi bili res pravi Kristusovi nasledniki in ne politikarji, kar so dandanes večinoma in se v vsako reč vtikajo, bodi ta še tako posvetnega značaja. Dotični župnik, bela vrana, ima prav, samo bojimo se, da bo vsaka molitev zastoj, saj je prvi in glavni poklic naše duhovščine politika, kupčija in združbe.

Volitve za občinski odbor mesta Kranja se bodo vršile prihodnji teden. V torek 12. t. m. od 8. ure zjutraj naprej bo volil III. razred v mestni hiši št. 27 (ubožnica) na Pungratu. V sredo 13. t. m. od 3.—4. ure bo volil II. razred, od 4.—5. ure pa 1. razred v mestni posvetovalnici na rotovžu. Meščanski volilni odbor je sporazumno z volilci postavi kandidatom večinoma vse dose-danje odbornike in namestnike. Tudi mi pozivljamo vse somišljenike, da se gotovo udeležijo volitve, kajti volitev v okrajni cestni odbor je pokazala, da moramo biti za vse slučaje pripravljeni. Nasprotniki sicer z javnim nastopom ne morejo doseči nikacega uspeha, bržkone bodo pa poskušali ribariti v kalnem. Tedaj pozor!

«Mladeniški» shod na Brezjah. Naši klerikalci so uprizorili minuli ponedeljek in torek nov «svindel». Na Brezje so nagnali več tisoč ljudi, zlasti Štajercev. «Slovenski Narod» piše o tem: Slovensko javnost so izkušali premotiti s tem, da so ta shod predstavljali kot vseslovenski mladeniški shod, dasi to v resnici ni bilo nič kakor navadno romanje, pri katerem so premeteni klerikalci izkoriščali verska in narodna čustva dotične množice za svoje umazane namene. Ko smo videli te romarje, se nam je kar milo storilo in obšlo nas je srčno usmiljenje s temi

reveži, ki jih nekaj prekanjenih trotoev ima za — norca. Klerikalci se silno bahajo z udeležbo pri tem shodu. Prava reč, ta udeležba. Na božjo pot je preproste ljudi spraviti prav lahko, posebno na tako božjo pot, ki je še niso obiskali. Če pripravijo duhovniki lahko 600 ljudi, da se peljejo v Rim, je pač igrača, spraviti 6000 ljudi na Brezje. Posebno če se jim zagotove najizdatnejši žegn in se jim obljubi še zabava. Udeležba na tem shodu je pokazala, katere sloje imajo klerikalci v oblasti. Zastonj smo iskali mladeničev; videli smo skoro same starčke in otroke. Zastonj smo iskali boljših kmetov; videli smo le ljudi, ki so gospodarsko in duševno na prav nizki stopinji. Ti ljudje pa nikakor ne zaslužijo preziranja, nego le pomilovanja. Ubožci so zapušteni in prepušteni samim sebi in zato jih duhovniki tako lahko vlove v svoje zanjke. Nič čudnega, da so duhovniki spravili te svoje ljudi na Brezje in napravili z njimi izvrstno kupčijo. Vsakdo si je kupil običajnih svetinjc, ki so dražji kot suho zlato, in vsakdo je dal za kake maše; ostali so torej lepi tisočaki na Brezjah. povrh pa so bili ljudje še krepkeje privezani na klerikalno galejo. Klerikalci imajo torej svojo korist od shoda. Toda klerikalci vedo, kako slovenska javnost sodi o njihovih prizadevanjih in da bi to premotili javnost, predstavljajo svoj shod kot narodno priredbo. Kakor ob si časih žid na svojo kramarijo križ in postavi v izložbo podobo Matere božje, tako rasobešajo klerikalci nad svojo kramarijo slovensko trobojnico. Ali se more slovenska narodna ideja grje zasmehovati, kakor da sme nastopati kot njen zagovornik dr. Ivan Šuštersič, mož, ki je nemškutar kolikor ga je, ki zaničuje slovensko narodnost, kakor kaže vsa njegova preteklost, vse njegovo javno in zasebno življenje, mož, kateremu sta slovenska narodnost in katoliška vera le molzna krava. Ali se da slovenska narodna ideja grje zasmehovati, kakor če se sklicujejo na slovanska blagovestnika Cirila in Metoda tisti ljudje, ki onemogočajo z brezprimernim sovraštvom, da bi Slovenci dobili svojo narodno pravico v cerkvi in z vsemi silami in celo z najpodlejšim obrekovanjem podpirajo novodobne Vihinge, ki z bajoneti izganjajo Ciril-Metodovo bogoslužje in ropajo Slovencem in Hrvatom tisočletne pravice? Človeka kar duši smeh, ko bere plitve in trivijalne fraze, ki so jih stresali hinavski klerikalci na tem shodu. Iz usmiljenja do ljudi, ki so se kot nedolžne žrtve spekulativnih duhovnikov udeležili tega romanja, se vzdržujemo vsacega popisa, kajti tudi v najboljšem slučaju bi bili ti ubogi ljudje krvavo osmešeni. Naš namen pa ni, jih smešiti in poniževati, saj niso sami krivi svoje zaostalosti in saj jih je dr. Krek že dovolj smešil, ko jih je proglasil za — cvet slovenskega naroda, za slovensko plemstvo. Romanje na Brezje nam je pokazalo, kako silno mnogo dela nas še čaka med kmetiskim proletarijatom, da ga dvignemo duševno in gospodarsko.

Kranjski tehant Koblar — «bandaführer». Kakor znano, je naš g. tehant strašno častilakomen. Ker si v Kranju ne more pridobiti častnih mest, poskuša svojo srečo drugod in sicer z velikanskim uspehom. Povedali smo že, da je bil na «britofu» izvoljen predsednikom katoliškega političnega društva in sedaj se nam poroča, da si je na mladeniškem shodu na Brezjah priboril novo dostojanstvo. Z veliko marelo v roki je stopal pred kranjsko meščansko godbo kot «bandaführer». Očividci pripovedujejo, da ga je imenitno «špilal», a vsekako bi ga bil še bolj pihnil, ako bi bil vozil veliki boben. Godci niso bili nič kaj veseli vsiljivega «regimentstamburja». Dočim je prav po nepotrebnem hodil pred njimi, naj bi jim bil raje mesto «božje besede», s katero se je na Brezjah delala voda po celem Kranjskem pa toča, preskrbel kruha, da bi izmučeni godci ne trpeli gladu. Sicer seveda Koblarju častitamo na novem dostojanstvu in prav iskreno želimo, da bi tudi v Kranju čimprej nastopil kot «bandaführer». Za uspeh jamčimo že naprej!

Na sv. Urha dan, 4. julija so klerikalci prignali na Brezje več tisoč «slovenskih mladeničev». Mej tem, ko je doma toča uničevala poljske pridelke, so na Brezjah v večjo čast božjo na vse mogoče načine iz ubožnega ljudstva iztiskavali svitle kronice. Tako so n. pr. prodajali kokarde in jih vsakemu vsiljevali po 30 vin. Če se

pomislili, da stanejo taki znaki 6 do 10 vin., lahko trdimo, da so klerikalci že samo pri kokardah profitirali več sto kron. O mašah, ofrih, svetinjah i. t. d. niti ne govorimo. Kar na komando so množice morale pritrdjevati govornikom; sedaj se je čul ukaz: Dvignite desno roko, sedaj zopet: dvignite levo roko! Če so prisle v akcijo tudi noge, nam ni znano. Ljudstvo se je nezadovoljno in lačno vračalo, kajti na Brezjah je zmanjkalo jestvin. Tudi v Kranju smo imeli priliko gledati več gruč vračajočih se «slovenskih mladeničev». Na čelu je korakal tolsti fajmošter, krog njega je stopical nekaj starih mežnarjev, za njimi pa cela jata nedorasle mladine. Bržčas so ta dan «spricali» solo. Uhogi žejni otroci so se brčkone cel dan napajali in zato se nikakor ne smemo čuditi, ako so na povratku krog neke gostilne v Kranju zapustili sledove, ki so pričali, da se je mladinski shod vršil na dan sv. Urha.

Dva Antona. Anton Koblar, kateremu so volitve v okrajni cestni odbor tako zaprle sapo, da o njih ni niti črhnili v «Slovenca», je naenkrat postal gostobeseden. Občinske volitve za občino Hrastje so minoli torek v II. volilnem razredu neugodno izpadle za dosedanjega župana Franca Strupija. To se je vedelo že naprej, kajti Anton Koblar je že skoro dve leti hujskal in roval mej vaščani, prirejal je v Čirčah shode in prepričeval ljudi, da je Strupi za «vero» nevaren, četudi Strupi izpolnjuje svoje verske dolžnosti, kar se o Koblarjevih prijateljih ne more trditi. Vsled vednega hujskanja se je v Čirčah zasejal razpor. Črtijo se medseboj najbližnji sorodniki, prišlo je do poškodbe tuje lastnine in celo do poboja. Kranjskemu Antonu je pri tem katoliškem delovanju zvesto stal ob strani šenčurski Anton, župnik Kukelj. Nadzorovat je prišel tudi volitve in privlekel seboj ubozega fajmoštra-penzijonista iz Hrastij. Z ozirom na popisane razmere tedaj nobeden pameten in poučen človek ni bil v dvomu, kakšen izid bodo imele občinske volitve v občini Hrastje. Pri volitvah v okrajni cestni odbor strahovito blamirani Koblar je v «Slovenca» spustil obsežen slavospev na «katoliško zmago» v Čirčah. To nedolžno veselje bi mu privoščili prav iz srca, ko bi Koblar pri tej priliki ne bil po svoji stari navadi pokazal zopet znanega konjskega kopita. Na impertinenten in pobalinski način se v «Slovenca» sumničijo uradniki, ki so storili le svojo dolžnost in se brez vzroka grde kranjski meščani, ki z napominano volitvijo niso imeli ničesar opraviti. Niti na um nam ne pride, da bi se podrobneje bavili s cigansko «Slovenčev» notico, a toliko naj si zapomnita oba Antona, tako preklofutani kranjski Anton, ki je uradno potrjeval neresnice in na shodu neodvisnih kmetov v Kranju mirno v žep vtaknil zanj skrajno kompromitujoče očitane poljanskega župana Čadeža, kakor tudi šenčurski grabežljivi Anton, da bomo poleg drugega pripravljenega gradiva razkrili pred vsem brez pardona skrivnosti in pikantnosti šenčurske kapelanije, če se bo iz Kranja še kdaj poslalo tako tako sleparje in zlagano poročilo v «Slovenca». To si dobro zapišita za ušesa, vidva Antona!

Volitev v okrajni cestni odbor Trzic. Iz skupine kmetijskih občin so bili minulo soboto izvoljeni odbornikom: Jožef Ahačič, posestnik v Seničnem, Ivan Golmajer, posestnik in župan v Kovorju, in Jožef Primožič, posestnik na Pristavi; namestnikom: Fran Mali, posestnik pri Sv. Ani in Jakob Primožič, posestnik pri Sv. Katarini. — Iz skupine veleposestnikov odbornikom: Anton Feigerle, nadgozdar pri Sv. Katarini; namestnikom: Fran Sonn-
büchler. — Iz skupine industrijalcev odbornikom: Šimen Rieger, tovarniški ravnatelj v Trziču, namestnikom pa Matevž Lončar, posestnik v Trziču. — Za trg Trzic je bil izvoljen odbornikom Karol Mally, župan in tovarnar, namestnikom pa J. Bathelt, ključavničarski mojster v Trziču.

Razstava ročnih del. Poziv veleslavnega vodstva družbe sv. Cirila in Metoda, ki nam je pred nekajimi 14 dnevi v pretrestljivih besedah slikal žalostno gmočno stanje naše prekornostne družbe, je našel v krogu članic tukajšnje ženske podružnice, kakor tudi izven tega, da, v vsaki rodoljubni hiši kranjskega mesta vnet odziv. V zavesti, da se nahaja v predalih, skrinjah in omarah naših staroslavnihih še marsikak, morebiti napol po-

zabljen komad, častitljiv spomin umetelnosti trudaljubivih rok naših prababic, poleg umetnih, okusnih modernih izdelkov naših gospa in gospodičin, sklenil je odbor tukajšnje ženske podružnice v svoji seji z dne 24. junija t. l. prirediti družbi v korist razstavo ročnih del. Danes smo v prijetnem položaju, poročati, da se ta razstava otvori že dne 14. t. m., in sicer v risalni sobi obrtne šole v II. nadstropju ljudskošolskega poslopja. Proti vstopnini 40 vin. za osebo in 20 vin. za šolsko mladino bode gledalcem skozi osem dni odprta od 8.—12. in od 2.—6. ure. Preplačila se bodo glede na blagi namen najhvaležnejše sprejemala. Pridite toraj, Slovenci in Slovenke kranjskega mesta in njega lepe okolice, pridite vsi, ki Vas slučajno pot pripelje semkaj in odprite radodarno svojo roko v znak Vašega rodoljubja!

Odbor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda.

Novo električno luč je razobesil po Kranju tukajšnji imetnik električne naprave g. Adolf Kreuzberger, in sicer z najnovejšimi Nernstovimi svetilkami. Luč je krasna in posamezne svetilke gore po 300 ur.

Toča je pobila dne 4. t. m. skoro vse poljske pridelke v Olševku, na Visokem, v Hoteinažah, Miljah, na Lužah, Velesovem, Adergasmu in Trati, potem v Cerkljah na Štefanji gori in v sosednjih vaseh.

Iz Škofje Loke. V ponedeljek popoldne med nevihto je treščilo v kozolec posestnika Kreka v Starem dvoru (Trata) pri Škofji Loki. V kozolcu je bilo pet stantov rži, vendar so jo dokaj rešili. Na lice mesta sta hiteli škofjeloška in starološka požarna bramba, toda prišedši do polovice pota, vrnili sta se obe požarni brambi, ker ste bili obveščeni, da so ogenj že pegasili. — Temu poročilu še dostavljamo, da je zadnja nevihta, med katero je padala kot črešnje debela toča, v škofjeloški okolici prouzročila precejšno škodo. Solata je na nekaterih vrtovih popolnoma uničena, trpela so pa tudi sadna drevesa in poljski pridelki kaj občutno.

Vabilo k otvoritvi poti k žegnanemu in novemu studencu pod Starim gradom v nedeljo, dne 10. julija 1904 popoldne ob pol 3. uri v Škofji Loki. Spored: 1. Pohod žeganega studenca od razpotja na levo. 2. Pohod novega Studenca pod Starim gradom od razpotja na desno. 3. Ljudska veselica na Fajnetovem travniku ob razpotju. Za jestvine, pijačo, godbo, petje in presenečenje je preskrbljeno. Čisti dohodek je namenjen «Olepševalnemu društvu». Vstopnina za znake 20 h, otroci prosti. Ob neugodnem vremenu se vrši otvoritev pozneje. Za mnogobrojni obisk uljudno vabijo — škofjeloške dame.

Iz Poljan se nam piše: Občni «zbor družbe treznosti», ki je bil že nekako prijavljen v «Gorenjcu», je preložen na nedoločen čas. Vzrok je ta. Naš kapelan, kakor se vidi, se v lemenatu ni naučil niti toliko, kako se daje z monštranco blagoslov. Zadnji čas se neprestano uri v tem, kako se mora obrniti monštranco, če se hoče dati blagoslov, tedaj s pročeljem Najsvetejšega in ne s hrbtom. Ta skrb in vaja mu zdaj vzame vse prosti čas, raditega se je moral tudi prenesti zgoraj navedeni občni zbor «družbe treznosti».

Se ni dosti žrtev. «Kmetijsko društvo» ali konsum v Poljanah se še vedno oglašja in zahteva svoje žrtve. Zdaj so dobili vsi oni, ki so dobri stali ali žirirali, da imajo svote takoj plačati in to ne morda nekaj kronic, ampak na tisoče. Še več. Stvar bo vzela konec šele z obsodbo pri deželnem sodišču, kjer znajo nekateri biti kaznovani celo z zaporom. Uhoge zapeljane žrtve! Seve, duhovščina ni tega nič kriva. Tudi dr. Evang. Krek ni nikdar tam gori ljudi nagovarjal k ustanovitvi konsuma; bil je le hudobni duh ali hudič v njegovi podobi.

Gasilno društvo na Koroški Beli je dobilo dovoljenje za prireditev tombole.

V Mojstrani je umrl vtorek popoldne svetovnoznani čebelar g. Mihael Ambrožič. Pokojnik je pošiljal svoje čebele po vsi Evropi in tudi v druge dele sveta, kakor Ameriko, Vladivostok i. t. d. Na velikih čebelarstvih razstavah je dobil čez 130 zlatih, srebrnih in bronastih svetinj in okoli 250 častnih diplom. N. v m. p.!

V Begunjah so zaprli odonotno ljudsko solo zaradi dušljivega kašlja za štiri tedne.

Na koso je padel včeraj devettletni Alojzij Papler, sin g. Ivana Paplerja, župana iz Zgornje Besnice, in sicer s trebuhom. Otrok je kmalu potem umrl.

Z Bleda. Šef generalnega štaba feldcajmajster baron Beck je dne 4. t. m. prišel na Bled in se nastanil v Mallnerjevem hotelu. Na Bledu ostane več tednov.

Gasilno društvo na Jesenicah je imenovalo g. Antona Trevna, trgovca in posestnika, svojim častnim članom za njegove zasluge, ki si jih je pridobil kot načelnik tekom desetih let. Ob izročitvi častne diplome mu je gasilno društvo priredilo podoknico z godbo in bakljado. Povodom te svečanosti je vrli častni član izročil društvu 300 kron. — Tombolo priredi gasilno društvo dne 17. t. m. na vrtu g. Ferjana. Več prihodnjič.

Na Savi pri Jesenicah se je ustanovilo slovensko delavsko izobraževalno društvo. Pravila so že potrjena. Osnovni zbor se vrši dne 10. julija t. l. ob štirih popoldne na vrtu gospe Neže Klinarjeve na Savi.

V Batečah na Gorenjskem se bo vršilo ta mesec blagoslovljenje zastave vojaškega veteranskega društva.

Z Bohinjske Bistrice se poroča, da je miner Luka Tomljanovič delal v noči 2. t. m. na 48. kompadi v predoru. Kar se odtrga velika skalnata plast ravno nad njim ter ga mahoma zasuje. Tovariši so pravočasno odskočili. Umirajočega so potem izkopali izpod skalne odeje ter ga prenesli v bolnico, kjer je kmalu umrl. Ponesrečenec je rojen leta 1880. v Krivem polu na Hrvatskem.

† **Luka Mlakar.** V Lukovici v kamniškem okraju je dne 7. t. m. umrl ondotni župan, trgovec in posestnik g. Luka Mlakar. Pokojnik je bil zasužen pristaš in zaupnik narodno-napredne stranke. Luka Mlakar je bil župan lukoviške občine, načelnik zdravstvenega zastopa, član okrajnega šolskega sveta, predsednik krajnega šolskega sveta in načelnik ondotnega gasilnega društva. Vse te častne posele je opravljal z vnemo in hvalevredno pozrtvovalnostjo. Zanimal se je tudi za neodvisno kmetstvo gibanje na Gorenjskem in delal na to, da naj bi se ustanovila »Gorenjska kmetška zveza«. Naj v miru počiva blaga duša!

Križem sveta.

Koliko tobaka se je pokadilo v Avstriji leta 1902. Iz nekega poročila finančnega ministrstva je posneti, da se je v l. 1902 pokadilo v Avstriji za 219 milijonov kron tobaka. Država je pri tem imela čistega dobička 135 milijonov kron. V dotičnih tovarnah, katerih je nad 30, je delalo 40.824 delavcev in delavk. Kadenje se pri nas v Avstriji čimdalje bolj množi, tako da je n. pr. prišlo leta 1875 po 2-84 K na vsakega prebivalca, ako bi namreč kadili vsi: mladi in stari, ženske in moški, za pokajeni tobak, dočim je prišlo leta 1902 na vsakega prebivalca 3-23 K.

Poletno opravilo gospodinj. Vsaka gospodinja smatra kot eno najvažnejših svojih nalog, da vsaj enkrat na leto pregleda svoje perilo in če je mogoče, vsak komad, tudi če ni bil nič rabljen, izpere. Srečne se čutijo one gospodinje, katerim je na razpolago belišče na travniku, kar jim omogoči posamezne kose perila vsaj en cel dan izpostaviti belečim solničnim zarkom. Ako so se prej rabila primerna sredstva (n. pr. ako se je perilo prej namočilo v raztopini Schichtovega izvlečka »Slava gospodinje«, potem namazalo z Schichtovim jedrovitim milom [znamka jelen], in naposled dobro izplaknilo in izželo), je solncu delo za polovico olajšano in perilo postane tem lepše. Kjer ni belišča na travniku, naj se perilo opere s Schichtovim belilnim milom (znamka »labod v zvezdi«) in potem izkuha. Uspeh bode na oba načina za vsako gospodinjno nad vse zadovoljiv. Ime »Schicht« jamči za čistoto in neškodljivost vseh pod tem imenom nahajajočih se perilnih sredstev, kakor tudi za popoln uspeh ob pravilnej vporabi.

Rusko-japonska vojna.

Ruski listi pišejo, da dohajajo iz Port-Arturja jako vesela poročila, ki kažejo junaštvo ruskega brodograjskega Portarturske brodogrje se je spustilo na odprtem morju s sovražnikom v boj. O obleganju trdnjave se ne more

govoriti, ker obleganja v resnici ni. Čete portarturske posadke so oddaljene od utrdb še 14 vrst. — Potrjuje se vest, da je Port Artur od morske strani prost. Tudi živila se vedno dovažajo v trdnjavo.

Vsled zopetnih izgub japonskih ladij so se pričeli med prebivalstvom na Japonskem resni nemiri proti vladi in proti tujcem. V Nagasaki je francoski konzulat pod policijskim nadzorstvom. V Kobe so veliki nemiri. Razburjena množica je hotela porušiti hišo admiral Kammure. Tujci zapuščajo Japonsko. Vlada se boji, da pri kaki zopetni japonski izgubi izbruhne revolucija.

«Daily Telegraph» poroča: 25 milj pred Liaojangom traja že dva dni večji boj. Ranjence dovažajo v Liaojang. Isti časnik javlja o boju pri prelazu Motien, da so dne 4. t. m. Rusi obkolili japonsko predstražo. Vnel se je strašen boj z bajoneti. Rusi so se morali konečno umakniti. Tudi pri Tjaozinu so Rusi naskočili Japoncem, a so bili odbiti.

Japonske finance. V finančnem gospodarstvu Japonske se že opazajo posledice sedanje vojne. Meseca maja je bilo za 1 milijon funtov šterlingov (= 24 milijonov kron) manje dohodkov, nego je bilo proračunjeno. Državni stroški so pa prekoračili za 540.000 funtov šterlingov (je 15,360.000 kron), v katerem pa niso računani stroški za vojno. Tudi rezerva zlata se je znatno zmanjšala. Mnogo zlata je odšlo zlasti v Ameriko.

Zaradi pomanjkanja prostora

prodam

tri težke vozove

v dobrem stanu ohranjene. 120—2

Jožef Tavčar, posestnik v Št. Jerneju, Dolenjsko.

izvrstnih okus kave dočete s primenjenjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorek dragovoljno.
Poštna 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“
vsem odjemalcem zastopni pošiljki mesecnih.

Vydrova tovarna žitne kave Praga-VIII.

Skladišče vina je odprla s 1. febr. 1904 v Kranju Istrska vinarška zadruga

katera posluje že 10 let in si je pridobila tekoče dobe občno pohvalo ter priznanje za dobra in pristna svoja vina.

Klet je v hiši Fr. Kuralta.

Kdor želi imeti zdravo in dobro vino, naj pride in poskusi ter se sam osvedoči o tem.

Cene bodo primerne!

Ali hočete dolgo živeti

In se veseliti zadovoljivega zdravja? Da dosežete to, morate skrbeti, da ohranite svoj želodec zdrav in za prebavljenje vedno sposoben.

Vsak, kdor si je izpridil želodec s težko prebavljivimi, prevročimi ali premrzlimi jedmi in pijačami, ali se ga je z istimi morda prehladil, naj se posluži

Germanove okrepčalne esencije

katera se uporablja z največjimi uspehi pri: pomanjkanju apetita, želodčnem oslavljenju, vetrovih, riganju, zgagi, vzdigovanju, glavobolu, omotici, krču, telesnem zaprtju, napenjanju in s'ati žili. Po mnogo zavžitem kosilu, posebno še po mastnih in težko prebavljivih jedilih, odstrani ta esencija pritisk in boletine, vzbuja alast do jedi, kar zdatno pripomore k ohranitvi in vzdrževanju telesa. Po odstranitvi raznih izpridenih sokov iz telesa, učinkuje tako, da čisti kri in ima poleg tega pred vsemi drugimi enakimi zdravili to prednost, da ne škoduje prav nič, celo tedaj ne, če se jo rabi v presledkih mnogo let, ker se nareja iz najfinjših in najbolj izbranih rožnih sokov ter ima prijeten, grenko-aromatičen vonj tako zelo, da jo zavživajo s slastjo tudi gospe, otroci in celo prav razvajene osebe.

Germanove okrepčalne esencije, kot pravega domačega in ljudskega zdravila, bi ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker odvrne prečestokrat najresnejšo bolezen, kar je upoštevati zlasti tam, kjer ni zdravniške pomoči takoj pri roki. Pri k povanju naj se zahteva vedno samo Germanova okrepčalna esencija iz lekarne »pri črnem orlu« v Belovaru: zakaj po svetu kroži še nekaj drugih temu sličnih zdravil, od katerih pa se glede izvrstnosti ne more nobeno primerjati tej esenciji. Kot znak pristnosti mora imeti vsaka steklenica, ki se nahaja v zelenem zavitku popolen tvrdkin napis: Lekarne »Pri črnem orlu« K. Germana v Belovaru (Hrvaško), kamor naj se naslavljajo tudi vsa poš na naročila. Cena steklenici je 1.40 K. Po pošti se ne pošlje manj kakor dve steklenici. Pri predplači naj se blagovoli doposlati še 20 vis. za zavitek. Naslovi naj bodo natančni in čitljivi. Naznanila pri povpraševanju, prospektih ter navodila pri uporabi so zastonj.

Germanovo okrepčevalno esencijo priporočam bolehamim kar najbolj, ker sem preverjen v izbornem učinku, katerega sem zapazil že mnogokrat deloma sam na sebi, deloma pri mnogih župljanih, katerim sem to esencijo nasvetoval.

Edmund Medeotti, župnik v Trojstvu (Hrvaško).

Oni dve steklenici Germanove okrepčalne esencije, kateri sem prejel od Vas, so mi posebno prijale, zato naročam znova nadaljnjih šest steklenic 118-2

Peter Gradinac, upokojeni župnik, Gradec, Zinzendorfstrasse.

Obveščam Vas, da sem prejel že od mnogih strani razna glična zdravila, toda tako niso učinkovala nobena kakor Germanova okrepčalna esencija. Andrej Žizek, Sv. Ana, Kriehenberg.

Prosim, pošljite mi nemudoma zopet osem steklenic Germanove okrepčalne esencije, katero najtopleje priporočam zlasti tistim, ki so bolni na želodcu. Zd'avje se mi vidno boljša.

Apolonija Habrl, Semriach, p. Peggau (Štajersko).

Išče se pod jako ugodnimi pogoji več in polnoma zanesljiv

kolportër

ki bi po slovenskih krajih razpečaval brošure, časopise i. t. d.

Pojasnila daje upravništvo »Gorenjca«.

109-4

Kdor hoče kupiti

ceno in dobro barvo

pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwer-spatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah, naj se blagovoli obrniti na domačo zalogo

J. Wohlgemuth

65-11

v Kranju, glavni trg št. 118.

Otroški vozički

4.50
gld.

4.50
gld.

se dobivajo po sledečih cenah:

4.40, 5.50, 6.50, 7.50, 8.—, 9.—, 10.—, 12.—, 14.—, 16.—, 18.—, 20.— gld.

Galanterijsko blago na drobno in na debelo.

ALBIN RANT v Kranju

pod mestom.

59-8

Zahtevajte pri nakupu

Varstvena znamka.

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad

119-2

ime „**Schicht**“ in varstveno znamko „**jelen**“.

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)

Glinaste peči, štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in cene
priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov
August Drelse

98—7

v Ljubljani.

Vsi kmetovalci

se lahko pre-
pričajo, da je
najboljše sred-
stvo konje,
krave, telice,
vole, prašiče,
ovce i. t. d.
obdržati
zdrave, močne,
ješče in debele
če se jim pri-
mešuje h krmi

živinski prašek

iz lekarne **Piccoli**, pri Angelju, Ljubljana
Dunajska cesta.

En zavoj 1/4 kilogr. stane 50 vin., 10 zavojev 4 krone. — Zunanja
naročila po povzetju.

Spoštovani gospod Piccoli, lekar v Ljubljani.

Po večletni uporabi pri svoji živini in po velikem povpraševanju od svojih znancev in družin po Vašem živinskem prahu; prišel sem do prepričanja, da je vaš živinski prah izborno zdravilo, katero bi se ne smelo v nobenem hlevu pogrešati.

Z odličnim spoštovanjem

And. Kocjančič.

Podgora pri Gorici, 13./VI. 1902.

L. 199—39

Tedenski sajem v Kranju dne 4. t. m.

Prignalo se je 179 glav goveje živine, 6 telet, 46 prašičev,
1 ovac, — koza, — buš, — konj. — 50 kg: pšenice
K 8'50, prosa K 7'—, ovska K 6'50, rži K 7'—, ajde
K 9'—, ječmena K 7'—.

Že veliko let dobro znani

stroji vsake vrste

za poljedelske in obrtne potrebe

poljska orodja,
stiskalnice za seno,
trijerji,
čistilnice za žito,
mlatilnice, vitli,
luščilnice za koruzo,
mlini za sadje,
mlini za grozdje,
stiskalnice za sadje,
stiskalnice za grozdje,
mlini za golanje,
stroji za rezanje repe,
slamoreznice,
koti za kuhanje klaje,
sesalke za vino, pipe,
sesalke za vodnjake,
sesalke za gnojico,
škropilnice za gnojico,
vodovodi,
železne cevi,
svinčene cevi,
gumijeve cevi,
konopnene cevi,
priprave za točenje piva,
priprave za sladoled,
omare za led,
mlini za kavo in dišavo,
stroji za delanje klobas,
šivalni stroji,
priprave za petrolej,
železne blagajne,
železno pohištvo,
namizne tehtnice,
steberske tehtnice,
decimalne tehtnice,
tehtnice za živino,
tehtnice na drog i. t. d.
po zopet izdatno znižanih
cenah, vse pod dolgoletnim
jamstvom, po najugodnejših
plačilnih pogojih tudi na
obroke. Ceniki z več kot
400 slikami brezplačno in

franko! Dopisuje se v slovenskem jeziku. Prekupei in agenti za-
željeni! Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler, Dunaj, III., Erdbergstrasse 12.

Poslano.

V nekaterih domačih listih so izšli pod naslovom „Tržno poročilo“ že večkrat članki, ki so bili na skrit način naperjeni proti mojej tvrdki, oziroma so spodkopavali veljavo od mene pod znamko „jelen“ izdelovenaga mila. Zajedno se priporoča kot „domač“ izdelek namesto mojega jelenovega mila neko drugo stisnjeno in po dveh svetnikih imenovano milo.

Izrekati kake dvome o vrednosti mojega jelenovega mila se doslej pač še ni poskušalo; a ker se proti istemu kot „ptujemu milu“ agituje, moram svoje cenjene odjemalce opozoriti na to, da v dotičnih tržnih poročilih kot domače priporočano milo ni nikak domač kranjski izdelek, temveč da je kakor tudi moje jelenovo milo tja poslano.

Iz narodno-gospodarskih ozirrov naj bi se izdelovalo vsako blago, kjer se da najceneje izdelovati in vsled tega tudi prepuščati občinstvu pod najugodnejšimi pogoji. Vsega ni mogoče izdelovati v lastnej deželi. Da pa se od zunaj uvažano blago predstavlja kot domače, istemu ponuja izzivajoč njegovo rodoljubje i. t. d. in drugo kot dobro priznano blago, napada kot ptuje — je to pač postopanje, katero bode občinstvo, spoznavši ta dejstva, sigurno prav presojalo in vso hvalo po vrednosti ocenilo.

124—1

JURIJ SCHICHT, Ustje ob Labi

tovarna za milo, sveče in dišave. Največja tovarna te vrste na evropski celini.

Ljubljana (Kolizej) **R. LANG** na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Popolna oprava za vile. Špecialiteta: Gosilniški stoli.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špecialitete v nevestininih baiah. Veliki prostori, prtilično in v i. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-ešalnik, miza, sten-sko ogledalo.

97-6

Pozor!

86-9

„Moravija“-šivalni stroji so najboljši, najpripravnější ter najtrpežnejši.

„Moravija“-šivalni stroji so jako pripravi za umetno vezenje.

„Moravija“-šivalni stroji so poleg tega mnogo cenejši ter se dobivajo tudi na mesečne obroke.

Pouk za umetno vezenje na „Moravija“-šivalnih strojih vsaki dan in sicer brezplačno.

Cenike pošiljam zastonj.

Zaloga in pouk pri trvdki

LOVRENC REBOLJ v KRANJU, glavni trg 189.

Zastopstvo vsakovrstnih poljedel. strojev tvrdke K. & R. Ježek (Blansko).

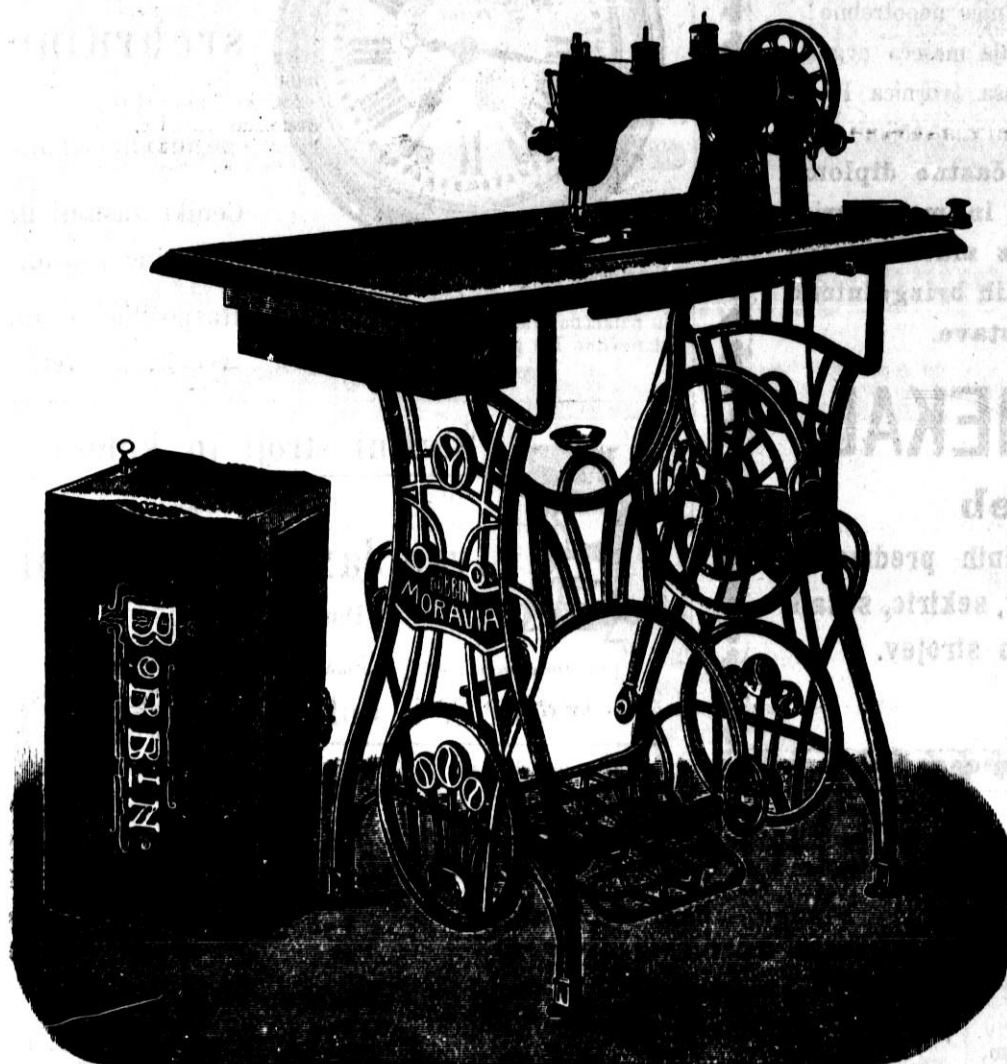

Foto-emajl
v barvah.

Broške, priveske,
gumbe za zapesi-
nice, igle za kra-
vate i. t. d.

Jako lepa in primerna darila.

Izdeluje po vsaki fotografiji
Jv. Jagodic

49—15

fotograf v Kranju

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti
samo s 13—23

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji, in sicer: **S l. počastno diploma za izboljšanje parnih in motor-brizgalnic ter lestev in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.**

R. A. SMEKAL
Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov,
brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk
in gospodarskih strojev.

Čvrstega hlapca

sprejemem takoj.

Iv. Pr. Lampret, tiskarnar v Kranju.

3gubil

ali odpeljan je bil rujavo-rumen lovski pes. Kdor kaj ve, naj sporoči na hotel „Novo pošto“ (pri Mublju) v Kranju.

123—1

H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo

izborna zalogo

ur,

zlatnine

in

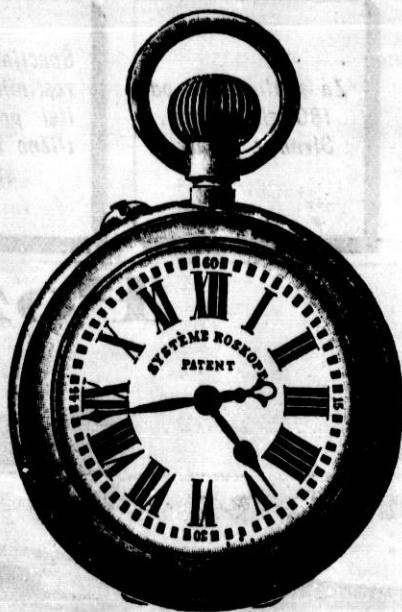
srebrnine

po

najnižjih cenah.

Ceniki zastonj in
poštne prosto.

Razpošilja se na
vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf, železnicarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel gld. 3-75, najfinejša znamka, gld. 6-50. 114—3

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

121—1

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastonj.

Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

17—25

Polnovplačani akcijski
kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim... Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Sedaj samo 60 gld., zelo znižane vozne cene v Ameriko. Preje 105 gld. Ravno ista vožnja in postrežba kakor preje. 63-14

Iz Ljubljane v Novi York samo 60 gld. s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, Kalifornija i. t. d., toliko višje, kolikor je tarifna cena po ameriški železnici, s priznanim najboljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerika Linie.

Kedor je odločen potovati, in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 kron are na moj naslov:

FR. SEUNIG, Ljubljana

Dunajska cesta 31.

„Zakaj so Vaši zobje tako beli?“

„Vsak dan rabim **O. Seydlovo higijenično kozmetično ustno vodo**, ki izvrstno vpliva na zobe in je bila s priznanjem odlikovana. Dobite jo lahko v **lekarni pri sv. Trojici v Kranju**.

38-18

System Balke

M. Podkrajšek

frizer

za dame in gospode

Ljubljana, sv. Petra c. 35

priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško priporočen gorko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne povzročuje skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las. Dalje se izvršujejo vsakovrstna dela iz las.

Oddelek za dame s separatnim vhodom.

71-13

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarsko, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, **vodne žage, pile**, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, **trsje za obijanje**

Velika izber travnih kos, brusilnih kamnov in srpov, klajnega apna in redilnega praška za živino.

stropov, vlite kotle. Veliko izber slamoreznic, **plaht za vozove**, železnih peči,

Roman-in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, **sesalke za vodnjake**, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. Zaloga svetilk, zaloga različnih barv.

Slav. šolskim vodstvom
se udano priporočam za cenj. naročila šolskih tiskovin.

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Naročajte si prezanimivo knjigo

Bahovi huzarji in Iliri.

Starina slovenskih pisateljev, J. Trdina nam popisuje v tej knjigi osebe in dogodke na Hrvaškem, v oni za hrvaški narod žalostni dobi za zloglasnega Šebovega absolutizma, ki so tudi nekateri naši rojaki igrali pomembne vloge, pa ne vselej častne vloge. Trdina je znan izbrani stilist, način njegovega pripovedovanja je zanimiv, njegov jezik v resnici naroden, bogat in izbrusen.

Kdor si hoče razširiti svoje znanje iz polpreteklosti hrvaškega in deloma tudi našega naroda ter se obenem prijetno zabavati, naj si naroči to knjigo pri založniku

10-36

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Cena broš. 8 K, po pošti 8 K 20 h.

54-16

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

**pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju**

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz **kavčuka** kakor tudi **zlata**, dalje **vrvnalnice** in **obturatorji** se izvršujejo po **najnovejših metodah**.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in **cementu** kakor tudi vse **zobozdravniške operacije** izvršuje tu **špecialist**.

**Odprto vsako nedeljo in ponedeljek
od 8. do 6. ure.**

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

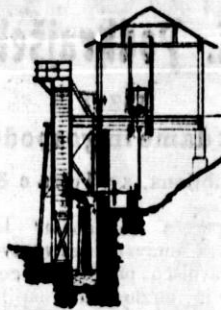
LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na struji, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpe, križe, štedilnike i t. d. 103-9

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

G. Tönnies

104-6

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v **Ljubljani** priporoča
kot posebnost **žage in vse**
stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica
pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve
v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge in
obrestuje po 4 1/2 %
od dne vložitve do dne vziige brez odbika in brez odpovedi.
Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se obrestovanje pretregalo.

51-15

Nahaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 K, za pol leta K 1-50. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petletnost 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. — Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravištvu naj se blagovoliijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.